

Zápisnica zo zasadnutia Komisie pre vnútorné hodnotenie kvality na HTF

11.10.2022 | 9.00 | miestnosť č. 111, HTF VŠMU

Prítomní: Mgr. art. Eva Gabčová, Mgr. art. Marián Lejava ArtD., Mgr. art. Ľubica Orovnická ArtD., Mgr. art. Ladislav Patkoló, ArtD., Mgr. Adrian Rajter, Mgr. art. Juraj Tomka, ArtD.

Ospravedlnení: doc. Mgr. art. Jana Pastorková ArtD.

Priebeh zasadnutia:

Pán predseda Komisie Mgr. art. L. Patkoló, ArtD. otvoril stretnutie a oboznámil členov Komisie o programe zasadnutia, ktorým bolo prerokovanie formálnych a obsahových náležitostí pripravovanej Hodnotiacej správy o kvalite vzdelávania na HTF (ďalej len HS). Stručne predostrel východiská a ciele vypracovania tohto dokumentu, ktorý sumarizuje výstupy z pilotného roku sebahodnotenia kvality vzdelávania, menovite sumarizáciu priebehu dotknutého akademického roka 2020/2021, výstupy zo spätnej väzby študentov a výstupy zo sebahodnotiacich správ jednotlivých katedri. HS vypracováva predseda Komisie kvality za pomoci administrátora kvality a členov Komisie kvality.

Následne predseda predstavil členom Komisie koncept HS, ktorý vypracoval, a navrhol nasledovný pracovný postup: Nad obsahom konceptu HS bude pri každom z jeho štrukturálnych bodov na tomto zasadnutí prebiehať diskusia. Závety, na ktorých sa Komisia kvality dohodne, budú zapracované do finálnej verzie HS, ktorá bude všetkým členom Komisie zaslaná na preštudovanie a schválenie *per rollam*.

Predseda podotkol, že najproblematickejším bodom na prediskutovanie sú negatívne výstupy zo spätnej väzby študentov a spôsob ich zapracovania. Členovia Komisie súhlasili, že mená v adresnej spätnej väzbe budú pre potreby tejto zápisnice aj pre potreby HS anonymizované.

Následne predseda vyzval členov Komisie na vyjadrenie dojmov z otvorených otázok spätnej väzby a diskusiu.

- Pán Tomka sa vyjadril, že väčšinu z výstupov zo spätnej väzby vníma ako dlhodobé problémy, o ktorých on osobne už vedel. Riešenie najväčších z nich vidí ako problematické (ako príklad uviedol problém pedagóga istého predmetu s častými absenciami resp. krátkymi, málo kvalitnými hodinami), pretože študenti by najradšej riešili podobné problémy radikálne, no zvolená forma riešenia vedúceho katedry je zatiaľ osobný dohovor pedagógovi, ktorý podľa neho nič nezmení.
 - Pán predseda Patkoló reagoval, že daný problém určite bude v záveroch komisie zaradený ako negatívny jav. Riešenie vedúceho katedry je len prvým krokom k jeho náprave, ak by napriek tomuto opatreniu problém pretrvával

a objavil by sa pri ďalšom sebahodnotení, zodpovednosť a kompetencia riešiť tento problém prechádza na Komisiu kvality.

- Pani Gabčová sa spýtala, či sa texty otvorených otázok dostanú priamo k jednotlivým pedagógom, ktorých sa týkajú. Mohlo by to podľa nej viesť k prirodzenej sebareflexii.
 - Pán predseda odpovedal, že tento proces má jeden problém, ktorým by bolo potenciálne narušenie anonymity respondentov dotazníka. Tento problém vyplýva z malého počtu študentov v niektorých špecializáciách, kde by v mnohých prípadoch nebolo problémom sa dovtípiť, ktorý študent danú odpoveď v spätnej väzbe napísal. Z dlhodobého hľadiska je prínosnejšie držať odpovede na otvorené otázky dostupné len úzkemu okruhu ľudí, aby nenastali pochybnosti o anonymite dotazníka. Náhľad do kompletných dát z dotazníka majú len členovia Komisie kvality, k vedúcim katedier sa dostali len odpovede relevantné pre ich pracovisko.
- Pán Rajter sa spýtal, či existuje lehota, dokedy majú vedúci katedier komunikovať výstupy spätnej väzby dotknutým pedagógom.
 - Pán predseda Patkoló reagoval odpoveďou, že jediná doterajšia lehota sa týkala vyplnenia sebahodnotiacich správ katedier, kde vedúci katedier formulovali svoje riešenia na problémy vyplývajúce zo spätnej väzby. Na nasledujúcom Kolégiu dekana bude od pána predsedu Komisie smerovaná otázka k vedúcim katedier, akým spôsobom vykonali to, čo prisľúbili v sebahodnotiacich správach. Ďalším krokom v procese sebahodnotenia, po vypracovaní HS, by malo byť stretnutie za „okrúhlym stolom“ s účasťou hlavných garantov študijných programov a študentov, kde sa bude diskutovať o skutočnostiach vyplývajúcich z HS.
- Pán Tomka vyjadril svoj názor k problému nevhodných poznámok nemenovaného pedagóga, vyplývajúci z otvorených otázok spätnej väzby. Podľa neho je to znova problém, ktorý pretrváva dlhšiu dobu a je možné, že niektorí študenti to ako problematické nevnímajú a berú to skôr ako vtip, no na druhej strane niektorých sa to dotýka a tak je potrebné to treba riešiť, minimálne dohovorom pedagógovi od vedúceho katedry. Vyjadril však pochybnosť, či je takúto zaužívanú/zažitú súčasť prejavu pedagóga, možné korigovať a či nie je nejaká časť takéhoto správania tolerovateľná.
 - Pán Lejava nastolil hypotézu, že môže ísť o generačný problém. Podobné vyjadrovanie nebolo neobyčajné v minulosti, no v súčasnosti je neprijateľné.
 - Pán Patkoló a pán Rajter súhlasili, že v súčasnosti je podobné správanie neprijateľné, keďže ide o nevhodný spôsob komunikácie. Zo štatistickej časti spätnej väzby vyplýva, že až 22% študentov bolo svedkom nevhodného správania a 10% jeho obeťou. Zatiaľ je riešenie v kompetencii vedenia katedry. V HS bude Komisia uvádzať, že ide o nevhodné vyjadrovanie pedagóga voči študentom.
 - Pán Patkoló v tejto súvislosti uviedol, že závažným výstupom vyplývajúcim zo štatistickej spätnej väzby aj z otvorených otázok je aj nekonštruktívna kritika niektorých pedagógov voči študentom. Spätná väzba od pedagóga smerom

k študentovi by tiež mala niesť určité znaky rešpektu. Komisia odporučí pedagógom voliť citlivejšie/motivujúcejšie spôsoby vyjadrovania smerom k študentom.

- Pán Lejava sa spýtal, do akej miery môže HS škole pomôcť a do akej miery uškodiť. Ako nastaviť formulácie v správe, výstupy zo spätnej väzby, riešenie materiálovo-technických otázok a i. tak, aby škola navonok nepôsobila ako chátrajúca inštitúcia a zároveň riešila nastolené problémy.
 - Pán Patkoló odpovedal, že SAAVŠ vygenerovala štandardy prebraté z ESG systému, ktorý hovorí o ustálených štandardoch vysokých škôl v európskom priestore. Ako škola ich VŠMU do veľkej miery nenapĺňala. Metodicky sa SAAVŠ snaží dosiahnuť zavedením procesov sebakritiky a sebazlepšovania poukazovanie nie len na nefunkčné prvky, ale skôr pomenovávať veci tak, ako sú. V minulosti obdobné správy pri akreditačných procesoch nedokázali zachytávať reálny stav, často sa v nich tvrdilo, že všetko je v poriadku. Pokiaľ by sa podobný postup opakoval pri súčasnej HS, bolo by to červeným súknom pre SAAVŠ, ktorá by následne podrobila takúto školu hĺbkovej kontrole. Logika za celým procesom je jednoduchá, Komisia kvality sa bude zaoberať spätnou väzbou a pritlačí na riešenie javov, na ktorých sa zhodne, že sú nežiaduce, a bude sledovať ich zlepšenie. Na úrovni materiálovo-technického zabezpečenia vytvára každoročné zverejnenie takejto správy tlak na príslušné oddelenia, aby problém vyriešili. Celý tento proces sa dá vnímať ako vtiahnutie verejnosti do tlaku na zvýšenie kvality vzdelávania.
 - Pán Tomka vyjadril názor, že HS treba vypracovať „šalamúnskym“ spôsobom – aby nepôsobila ani katastroficky, ale zároveň, aby v rámci obsahu zbytočne neprichádzalo k prikrášľovaniu.
 - Pán Patkoló dodal, že každá sekcia v štruktúre HS prináša kontext pozitívnych zmien, ktoré sa udiali. Následne budú uvedené negatívne javy/požiadavky katedier a riešenia, ktoré budú každoročne zákonite pribúdať. Je to nekončiaci proces sebazlepšovania. Nemyslí si, že by tým o škole vznikal zlý obraz.
 - Pani Orovnická reagovala poznámkou o dôležitosti správneho výberu slovníka použitého v HS.
 - Pán Patkoló odpovedal, že niektoré problémy sa nedajú pomenovať inak, než konkretizovaním, napríklad pri požiadavkách katedier v stati o materiálovo-technickom zabezpečení. Tieto požiadavky budú uvádzané ako citát zo sebahodnotiacej správy katedry.
- Pán Tomka nastolil otázku problematiky nedostatku cvičných tried, ktorou trpí väčšina pracovísk.
 - V tomto prípade sa Komisia zhodla, že ide o ťažko riešiteľnú situáciu, keďže vyriešenie problému cvičných tried navýšením ich počtu by si vyžadovalo obrovskú investíciu. Komisia preto v HS odporučí zavedenie efektívnejšieho systému využívania tried – **systému elektronického zapisovania**, ktorý by v tejto oblasti mohol priniesť veľký posun.

- Pán Lejava sa spýtal na kompetenciu Komisie navrhovať zmeny/zlepšenia, ktoré výslovne nenavrhlí vedúci katedier, pán predseda Patkoló túto kompetenciu Komisie potvrdil.
- Pán Tomka sa spýtal, aký záber by mala spätná väzba mať do budúcnosti. Či pôjde o každoročné dotazníky, alebo sa bude klásť dôraz aj na priamu-kontaktnú spätnú väzbu študent-pedagóg.
 - Pán Patkoló odpovedal, že na úrovni školy bude primárnym cieľom, aby na 100% fungovala spätná väzba vyplývajúca z dotazníka/otvorených otázok. V záveroch HS môže Komisia odporučiť pedagógom, aby sa zaujímali o spätnú väzbu na ich vyučovanie od študentov. Nemôže to však pedagógom ani prikázať ani to od nich vyžadovať. Išlo by skôr o odporúčanie na úrovni budovania vnútornej kultúry inštitúcie.

Pán predseda Patkoló následne podrobne predstavil členom Komisie rozpracovaný koncept a štruktúru Hodnotiacej správy, pričom všetkých vyzval o vyjadrenie akýchkoľvek podnetov či pripomienok.

Sekcia Úvod:

- Sumarizuje východiská hodnotenia, čo sa doteraz v oblasti hodnotenia vzdelávania dialo na škole, a na základe čoho a akým spôsobom bude HS spracovaná.
- HS bude mať dva typy príloh – verejné a neverejné prílohy. Verejnou prílohou bude štatistická spätná väzba, zverejnená spolu s HS na webe školy. Neverejnou prílohou budú kompletné sebahodnotiace správy katedier a otvorené otázky dotazníka. Tie budú k dispozícii iba Komisii kvality a manažmentu školy.
- Keďže vypracovanie HS je v omeškaní – momentálne sa rieši HS za rok 2020/2021- dôležité je zdefinovať, že Komisia kvality sa spracovaniu a vyhodnocovaniu aktuálnej spätnej väzby bude venovať bez ohľadu na to, aký rok práve vyhodnocuje.

Sekcia Študenti a uchádzači o štúdium:

- Sumarizuje štatistické údaje počtu študentov a uchádzačov v hodnotenom akademickom roku po jednotlivých katedrách.
- Úspechy a mimoriadne výkony sa v HS uvádzať nebudú, budú uvedené ako odkaz na už zverejnené materiály fakultných Výročných správ, kde sa všetky nachádzajú.
- Vyjadrenia – citácie - vedúcich k priebehu akademického roka a k prijímaciemu konaniu.
- Sumarizácia priebehu prijímacích konaní.

Spätná väzba študentov:

- Informácie o celkovom počte zúčastnených študentov, metódach prieskumu. Celkovo sa prieskumu zúčastnilo 58 študentov, čo predstavuje 13% z celkového počtu študentov HTF. Za reprezentatívne je možnú považovať údaje pri účasti nad 20%. K tomuto číslu je potrebné v budúcnosti smerovať.
- Keďže na niektorých katedrách (KS) sa do spätnej väzby zapojilo len minimum študentov, bude cieľom a aj odporúčaním Komisie zvýšiť toto číslo, aby Komisia disponovala relevantnými informáciami o tom, čo sa na katedre deje.

- Pán Lejava poznamenal, že vedúci katedier sú v tomto smere kľúčovými osobami, aby takúto informáciu komunikovali pedagógom. Povaha jednotlivých odborov je rozdielna, na KS je štúdium veľmi úzko prepojené s pedagógom hlavného predmetu.
- Keďže kompletne dáta z dotazníka budú dostupné ako verejná príloha dokumentu, v HS budú uvedené len vybrané otázky (so spočítaním údajov TOP 2/LOW 2 box) – výber najpozitívnejších reakcií, najnegatívnejších reakcií a niekoľko zásadných otázok s relatívne neuspokojivým výsledkom.
- Vyjadrenia Komisie k zásadným výstupom spätnej väzby:
 - Nedostatočná prehľadnosť web stránky – je možné riešiť, komisia podá návrh na zredukovanie počtu výsuvných okien v rolovacom menu.
 - Nedostatočné podmienky študentov na prípravu výkonov – nie je možné efektívne riešiť v tomto momente.
 - Nízky počet učiteľov, ktorí požiadali študentov o spätnú väzbu na predmet – už samotné uvedenie štatistiky môže pomôcť k zmene, keďže HS si budú čítať aj jednotliví pedagógovia.
 - Nedostatočná schopnosť školy dopomôcť študentom k získavaniu mäkkých zručností – pani Gabčová, pán Lejava navrhujú, aby Komisia odporučila zavedenie nového predmetu so špeciálnym pedagógom, ktorý sa bude venovať Akademickému písaniu.
 - Nedostatočná schopnosť školy zlepšovať jazykové schopnosti študentov – je veľkým sklamaním, Komisia by mala tento problém reflektovať.
 - Nedostatočná informovanosť študentov, ako ovplyvniť chod školy – Bude potrebné vymyslieť systém, ako zvýšiť informovanosť študentov, nielen zverejnením informácií, ale aj ich vhodný spôsob komunikácie.
 - Atraktivita ponuky voliteľných predmetov – zásadne sa zmenilo, Komisia bude úspešnosť zmien sledovať.
 - Používanie aktuálnych postupov/moderných pomôcok pri vyučovaní – odporúčanie Komisie, že je potrebné zotrvať v kontakte s dobou a vývojom.
 - Premietanie potrieb praxe do svojej výučby – keďže je samotným štandardom, ide o neprijateľné číslo. Otázku bude potrebné vyriešiť za okrúhlym stolom, akým spôsobom je možné poskytnúť študentom väčší kontakt s praxou – napr. pri interpretoch väčšia účasť na verejných vystúpeniach s orchestrom, atď.
 - Kreditové ohodnotenie predmetov odráža ich náročnosť – kredit v systéme vyjadruje časovú záťaž. Mnoho súčasných predmetov je v súčasnosti nadhodnotených resp. podhodnotených, Komisia bude odporúčať prehodnotenie súčasného kreditového systému.
 - Študijné pobyty v zahraničí – oproti iným školám mimoriadne nízke číslo. Študenti nie sú dostatočne motivovaní, Komisia odporučí najšť spôsob, ako viac motivovať študentov k zahraničným pobytom.
 - pán Lejava otvoril tému systému kolečka, že by študenti v rámci špecializácie mali možnosť na určitý čas študovať u iných pedagógov. Ešte v dnešnej dobe na viacerých pracoviskách tabuizovaná téma.

- pán Patkoló reagoval, že ide o zaujímavú koncepciu. Na KKN je zaužívaná prax prestupu k pedagógovi na žiadosť študenta. Otázkou však v takom prípade zostáva, ako zabezpečiť, aby študent nepodliehal od bývalého pedagóga skresleným hodnoteniam. Komisia bude v diskusii s vedúcimi katedier a garantmi hľadať spôsoby, ako systematicky zabezpečiť možnosť výmeny pedagóga bez negatívnych dopadov na atmosféru štúdia.

- Cítim sa byť súčasťou komunity študentov/Priestor na oddych – množstvo študentov sa v dotazníku vyjadrilo, že im chýba priestor na oddych a stretávanie sa v rámci školy. Takýto priestor je už v riešení, Komisia jeho vytvorenie plne podporuje.
- Odporúčania Komisie kvality:
 - Budú zahŕňať všetky vyššie uvedené opatrenia, na ktorých sa Komisia dohodla
 - Zníženie časovej záťaže na vyplnenie dotazníka – môže priniesť ešte väčšiu štatistickú relevanciu.
 - Aktívnejšia propagácia dotazníka na fakulte.

Sekcia Priebeh akademického roka:

- Bude sa venovať popisu akademického roka.
- Citácie zo sebahodnotiacich správ katedier.
- Sumarizácia odlišností, rôznych prístupov k pandémie. Vo väčšine prípadov pôjde len o konštatovanie, keďže situácia bola bezprecedentná.

Sekcia Pedagógovia:

- Štatistické údaje o štruktúre pedagógov na katedrách. Tieto informácie budú mať veľký zmysel do budúcnosti z hľadiska sledovania trendov.
- Sumarizácia javov vyplývajúcich zo spätnej väzby – nevhodné vyjadrovanie, častá absencia na vyučovaní, demotivujúca kritika študentov.
- Problematické výstupy zo spätnej väzby sú momentálne riešené na úrovni vedúcich katedier, Komisia ich len pomenuje a bude sledovať vývoj, ako sa podarilo problém vyriešiť.

Materiálno-technické zabezpečenie:

- Sumár pozitívnych zmien, ktoré sa udiali v poslednej dobe – rekonštrukcia knižnice a rekonštrukcia nástrojového parku, drobné investície.
- Sumarizácia požiadaviek katedier – Ladenie klavírov/Ladiči, nedostatočná kapacita

Špecializované pracoviská

Záver Komisie kvality:

- Nevhodné správanie niektorých pedagógov.
- Nesystematická výučba niektorých pedagógov.

Po predstavení konceptu HS a prediskutovaní jej obsahu poskytol pán predseda Patkoló členom komisie priestor na ďalšie poznámky:

- Pani Orovnická poznamenala, či by nebolo možné v HS uviesť viac grafov s pozitívnou spätnou väzbou. Pán Patkoló reagoval, že sa o to môže pokúsiť, ale z hľadiska čitateľnosti správy je uvádzanie veľkého počtu diagramových grafov kontraproduktívne.
- Pán Lejava poznamenal, že by bolo vhodné ku grafom s uvedenými percentuálnymi štatistikami uviesť aj absolútny počet odpovedajúcich študentov. Pán Patkoló súhlasil, že tieto čísla ku grafom zapracuje. Kompletné štatistické dáta z prieskumu však budú dostupné ako verejná príloha k HS.
- Pán Tomka nastolil otázku ohľadom počtu doktorandov na katedrách, či by v budúcnosti mohol tento počet byť priamo úmerný k počtu študijných plánov vyučovaných na katedre. Pán Patkoló reagoval, že už súčasný počet doktorandov je vzhľadom k počtu študentov podľa jeho názoru vysoký že a v budúcnosti môže byť súčasťou diskusie o kvalite doktorandského stupňa štúdia aj analýza prínosu doktorandov vo vzťahu k ich počtu na fakulte.
- Na podnet nemenovanej študentky sa pán Tomka spýtal na možnosť riešenia situácie ohľadom systematického stransparentnenia konkurzov na výber pre vystúpenie s orchestrom, keďže niektoré katedry niekedy konkurz vykonajú a niekedy vyberú študenta bez konkurzu. Pán Patkoló reagoval, že takýto podnet by bolo najvhodnejšie písomne adresovať príslušnému oddeleniu, ktoré sa tým má zaoberať. Priamo to súvisí aj s navrhovaným odporúčaním Komisie kvality ohľadom nájdenia spôsobov na zvýšenie informovanosti študentov o procesoch na škole.

Po záverečnej diskusii pán predseda Patkoló zasadnutie Komisie kvality ukončil.

Zapísal:

Mgr. art. Jozef Remenár
Administrátor kvality na HTF

Overil:

Mgr. art. Ladislav Patkoló, ArtD.
predseda Komisie pre vnútorné hodnotenie
kvality na HTF